

Starosta Poznański
ul. Jackowskiego 18
60-509 Poznań

WŚ.613.9.18.2023.XXIV
Za dowodem doręczenia!

Poznań, 15.11.2023 r.

DECYZJA

Na podstawie art. 90 w związku z art. 83a ust. 1 i 2a, 83c ust. 1, 3 i 4, art. 83d ust. 1, 2 i 4, art. 86 ust. 1 pkt 6 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2023 r., poz. 1336 ze zm.), oraz art. 104 § 1 i art. 105 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2023 r., poz. 775 ze zm.),

na wniosek Wójta Gminy Kleszczewo:

Starosta

1. Zezwala na usunięcie wymienionych poniżej drzew:

Lp.	Nr inw.	Numer działki	Numer arkusza mapy	Obręb ewidencyjny	Drzewa		
					Gatunek	Ilość/ powierzchnia	Obwód (cm)
1.	5, 34, 37	288/2	3	Gowarczewo	Dąb szypułkowy	3 szt.	56, 40, 69
	32				Brzoza brodawkowata	1 szt.	85
2.	71				Wierzba szara	36 m ²	-

2. Ustala termin usunięcia ww. drzew i krzewów **do 31 grudnia 2024 r.** Usunięcie drzew i krzewów należy przeprowadzić pod nadzorem przyrodniczym.
3. Nakłada obowiązek w zamian za usunięcie drzew wymienionych w punkcie 1 decyzji lp. 1 dokonania nasadzeń rekompensujących ubytek zieleni w środowisku w ilości **10 szt. drzew liściastych** (z wyjątkiem drzew owocowych) np. lipa drobnolistna (*Tilia cordata* Mill.), lipa szerokolistna (*Tilia platyphyllos* L.), dąb szypułkowy (*Quercus robur* L.). Drzewa wykorzystane do nasadzeń powinny mieć na wysokości 100 cm min. obwody pni 14 cm i wysokość min. 2 m. Po posadzeniu, drzewa należy zabezpieczyć, np. palikami z poprzecznymi regłami, a pnie drzew należy przywiązać taśmą do palików.
4. Nakłada obowiązek w zamian za usunięcie krzewów wymienionych w punkcie 1 decyzji lp. 2 dokonania nasadzeń rekompensujących ubytek zieleni w środowisku w ilości 35 m² krzewów liściastych np. tawuła, berberys, trzmielina, irga.
5. Ustala termin i miejsce dokonania nasadzeń rekompensujących ubytek zieleni w środowisku w ilości 10 szt. drzew liściastych na terenie działki o numerze ewidencyjnym 289, arkusz mapy 3, obręb Gowarczewo oraz w ilości 35 m² krzewów liściastych na terenie działki o numerze ewidencyjnym 458/26, arkusz mapy 4, obręb Gowarczewo **do 31 grudnia 2024 r.**, zgodnie z dołączonym do niniejszej decyzji załącznikiem.
6. Określa termin złożenia do Wydziału Ochrony Środowiska, Rolnictwa i Leśnictwa Starostwa Powiatowego w Poznaniu pisemnej informacji o wykonaniu nasadzeń **do 31 stycznia 2025 r.**, z podaniem ilości, gatunków, miejsca i numeru ewidencyjnego działki oraz terminu wykonania nasadzeń zastępczych.
7. Nie zezwala na usunięcie wymienionego poniżej drzewa:

Numer działki	Numer arkusza mapy	Obręb ewidencyjny	Drzewo		
			Gatunek	Ilość	Obwody pni (cm)
288/2	3	Gowarczewo	Dąb szypułkowy	1 szt.	151

8. Umarza postępowanie administracyjne w części dotyczącej wydania zezwolenia na usunięcie wymienionych poniżej drzew i krzewów:

Lp.	Numer działki	Nr inw.	Numer arkusza mapy	Obręb ewidencyjny	Drzewo		
					Gatunek	Ilość / powierzchnia	Obwody pni (cm)
1.	403/4	70	4	Gowarczewo	Lipa drobnolistna	1 szt.	171
	290/1	62	3			1 szt. wielopniowa	66+82+75+80+62+80
2.	278	68				1 szt.	33
	288/2	27	Dąb szypułkowy		1 szt.	19	
		40	Wierzba biała		10 m ²	-	

Uzasadnienie

Do Starostwa Powiatowego w Poznaniu wpłynął wniosek Wójta Gminy Kleszczewo z dnia 24.05.2023 r. znak OR.6130.24.2023, o wydanie zezwolenia na usunięcie drzew i krzewów wymienionych w punktach 1, 7 i 8 decyzji, rosnących na działkach o numerach ewidencyjnych 288/2, 290/1, 278, arkusz mapy 3 oraz 403/4, arkusz mapy 4, obręb Gowarczewo, Gmina Kleszczewo, będących własnością Gminy Kleszczewo.

Celem rozpatrzenia przedmiotowego wniosku w dniu 01.06.2023 r. przeprowadzono oględziny terenowe w obecności Przedstawicieli Starostwa Powiatowego w Poznaniu oraz Urzędu Gminy Kleszczewo, podczas których zlokalizowano ww. drzewa i krzewy oraz zweryfikowano ich obwody. Ustalono, że rosną one w obrębie pasa drogowego drogi publicznej Tulce – Szewce, przebiegającej wzdłuż pól uprawnych, w dość szerokim pasie zieleni przydrożnej. Wszystkie drzewa i krzewy ujęte w złożonym wniosku zachowały żywotność i rosną dalszą przydatność hodowlaną w kolejnych sezonach wegetacyjnych. Brzoza i dęby wymienione w punkcie 1 decyzji rosną w dużym zagęszczeniu, w związku z tym wykształciły pokroje charakterystyczne dla drzew rosnących w zwarciu, ich korony są smukłe, wąskie i wysoko wysklepione. Egzemplarze te są młode i nie osiągnęły dojrzałości biologicznej. Krzewy zachowały żywotność, są w dobrym stanie zdrowotnym i rosną zgodnie ze specyfiką gatunku. W obrębie ww. drzew i krzewów nie zaobserwowano oznak świadczących o osłabieniu ich kondycji i stabilności. Przedmiotowe drzewa i krzewy kolidują z planowaną inwestycją polegającą na przebudowie drogi gminnej na odcinku Tulce – Szewce, w zakresie budowy ciągu pieszo – rowerowego. Powyższe potwierdza dołączony do wniosku plan sytuacyjny, gdzie wskazano, że ww. drzewa rosną centralnie w świetle projektowanej ścieżki. Wobec powyższego, potwierdzono konieczność usunięcia ww. drzew i krzewów.

Zgodnie z art. 86 ust. 1 pkt. 6 ustawy o ochronie przyrody, za usunięcie przedmiotowych drzew i krzewów nie pobiera się opłaty.

Przedmiotowe egzemplarze, wymienione w punkcie 1 decyzji, są młode i żywotne, i w innym miejscu mogłyby rosnąć do naturalnego obumarcia, jednak ich dalszy wzrost i rozwój w obecnej lokalizacji, jest niemożliwy z uwagi na kolizję z planowaną inwestycją drogową. Wobec czego, organ w oparciu o art. 83c ust. 3 ustawy o ochronie przyrody w zamian za ich usunięcie nałożył na wnioskodawcę obowiązek posadzenia innych drzew i krzewów liściastych, na działkach stanowiących własność Gminy Kleszczewo. Ponadto nowe drzewa zostaną posadzone w tym samym pasie drogowym, z którego zostaną usunięte ww. drzewa. Organ ustalając nasadzenia zastępcze kierował się potrzebą właściwej kompensacji ubytku zieleni w środowisku, który powstanie w wyniku usunięcia przedmiotowych drzew i krzewów. Określając obowiązek dokonania nasadzeń zastępczych wziął pod uwagę kryteria, o których mowa w art. 83 c ust. 4. powołanej wyżej ustawy, zwracając przede wszystkim uwagę na stan ww. egzemplarzy oraz walory przyrodnicze i krajobrazowe, jakie pełnią w środowisku. Usunięcie wymienionych w punkcie 1 decyzji drzew i krzewów spowoduje ubytek zieleni

w środowisku, co wymaga stosownej rekompensaty w ilości 10 szt. drzew liściastych i 35 m² krzewów, o której mowa w pkt. 3-6 decyzji.

Usunięcie ww. drzew i krzewów nie jest przedsięwzięciem, które może potencjalnie znacząco oddziaływać na obszar NATURA 2000, a ponadto w dniu oględzin nie stwierdzono w obrębie wnioskowanych do usunięcia drzew i krzewów występowania gatunków chronionych zwierząt, roślin i grzybów oraz ich siedlisk. Podczas oględzin nie stwierdzono również występowania siedlisk ptaków, jednak należy zwrócić szczególną uwagę czy od dnia oględzin ptaki nie zasiedliły wnioskowanych do usunięcia drzew i krzewów.

Zgodnie z art. 83a ust. 2a ustawy o ochronie przyrody Starosta Poznański w dniu 11.08.2023 r. wystąpił do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu o uzgodnienie wydania zezwolenia na usunięcie przedmiotowych drzew ujętych w punkcie 1 decyzji lp. 1, rosnących na działce o numerze ewidencyjnym 288/2, arkusz mapy 3, obręb Gowarzewo, Gmina Kleszczewo, zlokalizowanej w pasie drogowym drogi publicznej. Postanowieniem z dnia 25.08.2023 r. znak WST.660.1338.2023.KS.1 Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska nie uzgodnił przedmiotowego zezwolenia. W treści wskazał, że „zobowiązanie wnioskodawcy w przedłożonym do uzgodnienia projekcie decyzji do wykonania nasadzeń zastępczych na działkach o numerach ewidencyjnych: 458/26, 458/27, arkusz mapy 4, obręb Gowarzewo położonych poza pasem drogowym, nie gwarantuje wystarczającej rekompensaty straty w środowisku powstałej po usunięciu ww. drzew.” Wobec czego wnioskodawca pismem z dnia 13.09.2023 r. przedłożył nowy projekt nasadzeń zastępczych na działce o numerze ewidencyjnym 289, arkusz mapy 3, obręb Gowarzewo, położonej w tym samym pasie drogowym, w którym zlokalizowane są przeznaczone do usunięcia drzewa.

Wobec powyższego, zgodnie z art. 83a ust. 2a ustawy o ochronie przyrody Starosta Poznański uzgodnił z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Poznaniu wydanie zezwolenia na usunięcie przedmiotowych drzew ujętych w punkcie 1 decyzji, rosnących na działce o numerze ewidencyjnym 288/2, arkusz mapy 3, obręb Gowarzewo, Gmina Kleszczewo, zlokalizowanej w pasie drogowym drogi publicznej.

Jednocześnie Starosta Poznański odmawia wydania zezwolenia na usunięcie 1 szt. drzewa, wymienionego w punkcie 7 decyzji, rosnącego w tym samym pasie drogowym, na początku przydrożnej formacji roślinnej od strony miejscowości Tulce, w której skład wchodzi m.in. drzewa i krzewy wymienione w punkcie 1 decyzji, w stosunkowo szerokim pasie zieleni oraz sąsiedztwie budynku mieszkalnego. Przedmiotowe drzewo zachowało żywotność, jest na początku okresu dojrzałości i rośnie zgodnie ze specyfiką gatunku. Z uwagi na lokalizację na skraju zadrzewienia, w niewielkim oddaleniu od innych drzew i związane z tym, posiadanie dużego areału do wzrostu i rozwoju, dąb osiągnął znaczne rozmiary i ma pokrój charakterystyczny dla drzew soliterowych, co znacząco wyróżnia go na tle okolicznej zieleni. W jego obrębie nie zaobserwowano oznak świadczących o osłabieniu jego kondycji zdrowotnej i stabilności. W bryle korzeniowej brak spękań i wyrzuteń. Pień jest stabilnie posadowiony w gruncie, niski, rozgałęziający się na wysokości około 3m. W obrębie ran po przeprowadzonych cięciach, prawidłowa reakcja z widocznym drewnem przyrannym, bez rozkładu drewna. Korona jest prawidłowo ukształtowana, nisko osadzona i rozłożysta, z naturalnym suszem gałęziowym. Została podkrzesana od strony jezdni, celem utrzymania skrajni. Witalność drzewa jest nieznacznie osłabiona, w koronie widoczne są wolne przestrzenie. Liście wykształcone są prawidłowo, bez przebarwień. Usunięcie przedmiotowego drzewa wiązałoby się ze znacznym zubożeniem roślinności drzewiastej w tej części gminy, gdzie spełnia ono wiele potrzebnych i pozytywnych funkcji przyrodniczych i ekologicznych. Stanowi ważny element krajobrazu przyrodniczego tego fragmentu Gminy Kleszczewo, podnosząc znacząco walory okolicy.

Dęby szypułkowe to potężne i długowieczne drzewa, uznane za jeden z najszlachetniejszych rodzimych gatunków i w związku z tym licznie sadzonym przez ludzi. Charakteryzuje je niezwykle mocny, typowo palowy, głęboki system korzeniowy, który pozwala im na opieranie się nawet bardzo silnym wiatrom, o charakterze wichur. Ponadto ich drewno jest niezwykle cenne i ma wiele zastosowań. Drzewa tego gatunku są także najliczniejszymi reprezentantami na liście pomników przyrody. Z uwagi na osiągnięte rozmiary i budowę, dęby stanowią bardzo ważny element krajobrazu otwartych przestrzeni, a także ogromnie cenne siedlisko przyrodnicze. Sprawia to, że konieczna jest ich ochrona oraz zachowanie w krajobrazie na kolejne lata, zwłaszcza w miejscach gdzie mogą one

swobodnie rosnać, do naturalnego obumarcia. Po przeanalizowaniu planu sytuacyjnego dołączonego do wniosku oraz po przeprowadzeniu oględzin terenowych nie potwierdzono jednoznacznie wskazanej we wniosku przyczyny usunięcia przedmiotowego drzewa tj. kolizji z planowaną przebudową drogi gminnej w zakresie budowy ciągu pieszo - rowerowego. Dąb rośnie w szerokim pasie zieleni, a w jego bezpośrednim sąsiedztwie brak innych elementów naturalnych czy sztucznych, będących ograniczeniem dla budowy projektowanej ścieżki pieszo – rowerowej, w bezpośrednim otoczeniu ww. drzewa. Ponadto, zgodnie z przedłożoną mapą drzewo to nie rośnie centralnie w świetle projektowanej ścieżki i posadowione jest bliżej jednej z jej krawędzi. Z uwagi na bardzo dużą wartość przyrodniczą ww. drzewa, w ocenie tut. Organu istnieje możliwość zastosowania rozwiązań alternatywnych do jego usunięcia, poprzez m.in. zastosowanie w tym miejscu punktowo podwieszanej nawierzchni projektowanej ścieżki lub jej odpowiednio oznakowanego punktowego zwężenia, tym bardziej że w bliskiej odległości od lokalizacji dębu znajduje się skrzyżowanie dróg, co wymaga dostosowania prędkości na tym odcinku ścieżki przez użytkowników ją rowerzystów oraz wykonanie ręcznie prac w obrębie bryły korzeniowej w celu uniknięcia nadmiernego uszkodzenia korzeni dębu. Wymienione metody umożliwią realizację planowanej inwestycji, przy jednoczesnym zachowaniu drzewa, które po zakończeniu inwestycji znacząco podniesie jej walory estetyczne, w dalszym ciągu uatrakcyjniąc okolicę. Ważne jest prawidłowe określenie zakresu zabiegów pielęgnacyjnych oraz specyfiki zamierzonych prac budowlanych, co umożliwi przeprowadzenie robót w sposób najmniej szkodzący drzewu. Najczęściej spotykanym błędem podczas procesu inwestycyjnego jest zagęszczenie gleby w systemach korzeniowych drzew, związane z przemieszczaniem się ciężkiego sprzętu, dlatego warto rozważyć również zastosowanie tymczasowych dróg technologicznych na placu budowy. Zieleni przydrożna wymaga szczególnej uwagi w trakcie prowadzenia prac, przejawiającej się poprzez odpowiednie zabezpieczenie konarów, pni i korzeni drzew, oznaczenie stref ochronnych i wykonanie prac ziemnych z ograniczeniem przemieszczania mas ziemi. Niezwykle ważne jest przekazanie sprecyzowanych wytycznych wykonawcy robót. Zgodnie z art. 87a 1 ustawy o ochronie przyrody prace ziemne oraz inne prace wykonywane ręcznie, z wykorzystaniem sprzętu mechanicznego lub urządzeń technicznych, wykonywane w obrębie korzeni, pnia lub korony drzewa lub w obrębie korzeni lub pędów krzewów, powinno przeprowadzać się w sposób najmniej szkodzący drzewom lub krzewom. Stosownie do art. 75 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2022 r. poz. 2556 ze zm.). w trakcie prac budowlanych, inwestor zobowiązany jest uwzględnić ochronę środowiska na obszarze prowadzenia prac, a w szczególności ochronę gleby, zieleni, naturalnego ukształtowania terenu i stosunków wodnych. Dopuszcza się wykorzystywanie i przekształcanie elementów przyrodniczych wyłącznie w takim zakresie, w jakim jest to konieczne w związku z realizacją konkretnej inwestycji.

Starosta Poznański uznał, iż wskazana we wniosku przyczyna usunięcia drzewa, wymienionego w punkcie 7 decyzji, nie została potwierdzona, a zatem nie stanowi materialnoprawnych przesłanek do jego usunięcia, o których mowa w art. 125 ustawy o ochronie przyrody, który to dotyczy również usuwania drzew w rozumieniu art. 83 tej ustawy. Przesłanki te, będące katalogiem zamkniętym, wskazują przyczyny, które organ administracji publicznej musi wziąć pod uwagę rozpatrując wniosek o wydanie zezwolenia na usunięcie drzew. Zezwolenie może nastąpić jedynie wtedy, gdy zawarta we wniosku przyczyna wydania takiego zezwolenia zostanie przez organ administracji publicznej uznana za ważną i uzasadniającą w tym przypadku rezygnację z przewidzianej w ustawie o ochronie przyrody zasady ochrony roślin, przy czym przyczyna ta musi zostać przedstawiona zgodnie ze stanem faktycznym. W orzecznictwie wskazano, że „Prowadzenie prac związanych z przebudową drogi nie stanowi aksjologicznie ładunku wyższego niż zachowanie cennych elementów przyrody. Wynika to z uwagi na wyjątkowość wydawania decyzji zezwalających na usunięcie drzew, dodatkowo popartych argumentacją o możliwości innego sposobu dokonania przebudowy ulicy, pozwalającą na pozostawienie drzew.” (Wyrok NSA z 28.02.2023 r., III OSK 1994/22, LEX nr 3503591.) W ocenie tut. Organu planowana inwestycja drogowa może zostać zrealizowana przy zastosowaniu rozwiązań alternatywnych do usunięcia przedmiotowego drzewa, wobec czego jego usunięcie jest bezzasadne.

Ponadto, w związku z faktem, iż obwody pni drzew mierzone na wysokości 5 cm od ziemi i powierzchnia krzewów wymienionych w punkcie 8 decyzji lp. 2, nie przekraczają obwodów i powierzchni wskazanych w art. 83f ust. 1 pkt 1 i 3 ustawy o ochronie przyrody, brak jest podstaw

prawnych do podjęcia rozstrzygnięcia w tej części złożonego wniosku. Dodatkowo, pismem z dnia 10.07.2023 r. Wójt Gminy Kleszczewo wycofał z wniosku 2 szt. drzew z gatunku lipa drobnolistna, o numerach inwentaryzacyjnych 62 i 70. Wobec powyższego przedmiotowe postępowanie administracyjne, w części wydania zezwolenia na usunięcie ww. drzew i krzewów, stało się bezprzedmiotowe. Zgodnie z art. 105 § 1 ustawy Kodeks postępowania administracyjnego, gdy postępowanie z jakiegokolwiek przyczyny stało się w części bezprzedmiotowe, organ administracji publicznej wydaje decyzję o umorzeniu postępowania w tej części.

Zgodnie z art. 90 ustawy o ochronie przyrody organem właściwym do wydania niniejszej decyzji jest starosta. Dlatego po przeanalizowaniu stanu faktycznego i prawnego przedmiotowej sprawy oraz stwierdzając, iż zostały spełnione przesłanki uzasadniające usunięcie drzew i krzewów wymienionych w punkcie 1 niniejszej decyzji, Starosta Poznański udziela zezwolenia zgodnie z sentencją niniejszej decyzji. Równocześnie Starosta Poznański stwierdził, iż brak jest przesłanek uzasadniających konieczność usunięcia drzewa, wymienionego w punkcie 7 decyzji, wobec czego odmawia wydania zezwolenia na jego usunięcie, zgodnie z sentencją niniejszej decyzji.

Pouczenie.

1. Od niniejszej decyzji służy stronie odwołanie do Samorządowego Kolegium Odwoławczego, za pośrednictwem Starosty Poznańskiego, w terminie 14 dni od daty jej doręczenia.
2. Przed upływem terminu do wniesienia odwołania strona może zrzec się prawa do wniesienia odwołania wobec organu administracji publicznej, który wydał decyzję. Z dniem doręczenia Staroście Poznańskiemu oświadczenia strony o zrzeczeniu się prawa do wniesienia odwołania, decyzja staje się ostateczna i prawomocna i nie będzie podlegała zaskarżeniu do sądu administracyjnego.
3. Jeżeli w trakcie prac związanych z usuwaniem drzew i krzewów stwierdzone zostaną gatunki chronione, prace powinny zostać przerwane do czasu uzyskania stosownego zezwolenia na odstępstwa od zakazów. Zezwolenie takie zgodnie z art. 56 ust. 1 i 2 wyżej cytowanej ustawy o ochronie przyrody może wydawać odpowiednio Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska lub Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Poznaniu.

z up. STAROSTY
Marzena Pawłowska
Kierownik Referatu
w Wydziale Ochrony Środowiska,
Rolnictwa i Leśnictwa
(dokument podpisany kwalifikowanym
podpisem elektronicznym)

Strony postępowania:

1. Wójt Gminy Kleszczewo ul. Poznańska 4, 63-005 Kleszczewo
2. Aa

w załączeniu:

- plan sytuacyjny w zakresie rozmieszczenia drzew i krzewów wskazanych do nasadzeń zastępczych

Sprawę prowadzi: Joanna Kudlińska, inspektor, tel.: 61 8410 581

Nie pobrano opłaty skarbowej na podstawie art. 7 pkt 3 oraz załącznika cz. III ust. 44 kol 4 pkt 6 ustawy z dnia 16 listopada 2006 roku o opłacie skarbowej (Dz. U. z 2023 r. poz. 2111).

Ponadto informujemy:

Niniejsze zezwolenie nie zwalnia z obowiązku uzyskania decyzji wymaganych przepisami odrębnymi.

